

Huisartsencontacten in België

In 2021 had 85% van de Belgen minstens één contact met de huisarts. Vrouwen gaan vanaf 15 jaar vaker naar de huisarts, evenals Belgen met een lager inkomen. De voorbije jaren is er een opvallend sterke stijging van het aantal Belgen dat voor hun eerstelijnszorg is ingeschreven bij een medisch huis.

Hieronder verzamelen we een aantal kerncijfers omtrent de huisartsencontacten uit de [IMA Atlas](#). [In de Atlas](#) zelf vindt u meer gedetailleerde informatie terug, die verder kan uitgesplitst worden naar leeftijd, geslacht, statuut en woonplaats van de patiënten.

Methodologie en terminologie

Patiënten worden in de IMA Atlas toegewezen aan een bepaalde huisartsenpraktijk volgens een [algoritme](#) dat rekening houdt met het beheer van het globaal medisch dossier van de patiënt en het aantal contacten tijdens de reguliere contacturen (dus niet tijdens de nacht, het weekend of op feestdagen).

Een huisartsenpraktijk kan een solopraktijk, een groepspraktijk of een medisch huis zijn.

[Lees meer](#)

Een medisch huis, ook wel een wijkgezondheidscentrum genoemd, is een multidisciplinaire groepspraktijk (met huisartsen, kinesisten, verpleegkundigen etc.). Patiënten die zich inschrijven bij een medisch huis kunnen hier terecht voor eerstelijnszorg en betalen hiervoor zelf niets. Als een patiënt een zorgverlener buiten het centrum raadpleegt, terwijl diens discipline wel in het medisch huis beschikbaar is, wordt deze raadpleging niet terugbetaald door het ziekenfonds. Het medisch huis krijgt van het ziekenfonds een forfaitair bedrag per ingeschreven patiënt, ongeacht het aantal raadplegingen.

Huisartsenpraktijken met jaarlijks minder dan 1.250 contacten tijdens de reguliere contacturen worden niet beschouwd als een actieve praktijk en worden om die reden niet opgenomen in de statistieken huisartsenpraktijken.

Contact met de huisarts

85% van de Belgen had in 2021 minstens één contact met een huisarts. Dit is exclusief de patiënten (4,7% van de bevolking) die zijn ingeschreven bij een medisch huis.

Deze cijfers verschillen sterk naargelang de leeftijd, maar ook naargelang het geslacht en gewest. Kinderen en jongeren gaan beduidend minder naar de huisarts dan ouderen. Volwassen vrouwen zien de huisarts meer dan volwassen mannen.

In Brussel ligt het aantal personen met minstens één contact beduidend lager dan in de twee andere gewesten. Nauwelijks de helft van de kinderen jonger dan 4 jaar zag een huisarts in 2021, in tegenstelling tot meer dan 7 op 10 kinderen in Vlaanderen en Wallonië.

Gemiddeld aantal huisartscontacten per patiënt

Nationaal bedraagt het gemiddeld aantal huisartscontacten 6,1 per patiënt in 2021 (voor patiënten met minstens één contact). Ook hier worden de contacten in medische huizen niet meegeteld.

In Vlaanderen heeft een patiënt gemiddeld 6,2 contacten met zijn huisarts. In Wallonië ligt dit iets lager, met name 6. En in Brussel is het aantal contacten gemiddeld 5,3 per patiënt.

Opnieuw zijn er sterke verschillen volgens leeftijd en geslacht. Vrouwen vanaf de leeftijdsgroep van 15 jaar en ouder hebben gemiddeld iets vaker contact met de huisarts dan mannen.

Een andere belangrijke factor is het statuut van de verhoogde tegemoetkoming. Personen in gezinnen met een laag inkomen of personen met een handicap hebben recht op een verhoogde terugbetaling om hun toegang tot de gezondheidszorg te verbeteren. Patiënten met dit recht hebben, in alle leeftijdsgroepen, gemiddeld een hoger aantal contacten met de huisarts.

Patiëntentrouw

De patiëntentrouw ligt in Vlaanderen rond de 80% en rond de 75% in Brussel en Wallonië. Dit is het percentage patiënten dat niet naar een andere huisartsenpraktijk ging dan diegene waar ze volgens het algoritme aan werden toegewezen. De patiëntentrouw is de voorbije jaren stabiel gebleven.

Aandeel van de wijkgezondheidscentra

Het aandeel van de wijkgezondheidscentra is de voorbije jaren geleidelijk gestegen. In 2015 was 3,2% van de Belgen ingeschreven in een medisch huis. In 2021 bedroeg dit percentage 4,7%. De verschillen tussen de gewesten zijn groot : in 2021 was meer dan 16% van de patiënten in Brussel ingeschreven in een medisch huis, vergeleken met 5,2% in Wallonië en 2,5% in Vlaanderen.

Impact coronapandemie op huisartsencontacten

Tijdens de coronapandemie in 2020 heeft de niet-dringende zorg tijdens de twee lockdownperiodes een zekere tijd stilgelegen. Om de continuïteit van de zorg te garanderen en de artsen te helpen bij de triage van potentiële coronapatiënten, werden de terugbetaalde consultaties op afstand of teleconsultaties geïntroduceerd.

Het percentage Belgen dat in 2020 een terugbetaald contact had met de huisarts (82%) is identiek aan dat van 2019. Het gemiddeld aantal contacten per patiënt is gestegen van 5,5 naar 5,8.

Uit een studie van het IMA bleek dat de teleconsultaties het lagere aantal fysieke contacten met de huisarts meer dan gecompenseerd heeft. In 2020 hadden de huisartsen bijna 5,3% patiëntencontacten meer dan in het voorgaande jaar. Iets minder dan een zesde van het totaal aantal huisartsencontacten was een teleconsultatie.